

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

**ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ
РЕВИЗИЈИ**

*ЦЕНТРАЛНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ
ЗА 2020. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
ЦЕНТРАЛНЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2020. ГОДИНУ

Број: 04-16-1-712/21

Сарајево, јун 2021. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА	11
3.1	Функционисање система интерних контрола	13
4.	БУЏЕТ	14
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	15
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	15
5.1.1	<i>Вишегодишња капитална улагања</i>	15
5.2	Преглед прихода и примитака	16
5.3	Биланс стања	17
5.3.1	<i>Попис средстава и обавеза</i>	17
6.	ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ОСОБА	19
7.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ	21
8.	ОСТАЛО	22
8.1	Геоинформациони систем (ГИС)	22
8.2	Судски спорови	23
9.	КОМЕНТАРИ	24
	ПРИЛОЗИ	25

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја, и у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Централне изборне комисије Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисија)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2020. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Комисије приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2020. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од Комисије у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње¹

Не изражавајући резерву на мишљење о финансијским извјештајима, скрећемо пажњу на следеће:

- *Начин и динамику евидентирања материјала у складишту у пословне књиге Комисије (тачка 5.3.1. Извјештаја).*

¹ Параграф којим ревизор скреће пажњу корисницима извјештаја на питања која су презентована или објелодањена у информацијама везаним за предмет ревизије, а које су, према ревизоровој професионалној просудби, јако важне за разумијевање таквих информација од стране корисника извјештаја; у ревизионој пракси овај параграф се назива још и 'истицање питања'.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство Комисије је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као цјелина сачињени без значајног погрешног приказивања услјед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услјед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизијске поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и примјерени да обезбиједе основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услјед преваре је већи од ризика насталог услјед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизијске поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја Комисије за 2020. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације Комисије за 2020. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од Комисије у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједе основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *значајно кашњење у реализацији вишегодишњег капиталног улагања – Јединствени изборни информациони систем (тачка 5.1.1. Извјештаја);*
- *геоинформациони систем који је набављен 2018. године, а који још увијек није стављен у функцију (тачка 8.1. Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство Комисије је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито кориштење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање Комисије, према дефинисаним критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима

који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 14.6.2021. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Хрвоје Твртковић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су следећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2020. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о финансирању институција БиХ
- Изборни закон Босне и Херцеговине
- Закон о финансирању политичких партија

2. РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију извршила је финансијску ревизију Комисије за 2019. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење о усклађености са скретањем пажње на значајно кашњење у реализацији вишегодишњег капиталног улагања – Јединствени изборни информациони систем, поступак одобравања неплаћеног одсуства државним службеницима и на нестављање у функцију геоинформационог система који је набављен 2018. године.

У Извјештају о обављеној финансијској ревизији Комисије за 2019. годину дате су препоруке у циљу отклањања уочених неправилности. Комисија је поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и обавијестила нас о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу превазилажења неправилности идентификованих у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2019. годину.

Комисија је сачинила акциони план за реализацију препорука датих у Извјештају о обављеној финансијској ревизији за 2019. годину којим је дефинисала договорене мјере и одговорно лице за реализацију дате препоруке, као и рок за реализацију.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука датих у Извјештају за 2019. годину, као и препорука које су дате у Извјештају за 2018. годину, а чију оцјену нисмо могли извршити у претходној години, јер је реализација препорука везана за процес провођења изборних активности:

РБ.	Оцјена реализације препоруке*	Реализована	Реализација у току	Нереализована
I	Препоруке из 2019. године			
1.	Комисија је, по достављању докумената од стране Јединице интерне ревизије, потписала стратешки и годишњи план рада јединице интерне ревизије за актуелни период.	●		
2.	Обезбијеђена је синхронизована контрола употребе службених фиксних телефона. Врши се контрола усклађености потрошње евидентираних у интерним извјештајима система са потрошњом коју фактурише телеком оператер.	●		
3.	Намјенски одобрена средстава за вишегодишњи капитални пројекат „Јединствени изборни информациони систем“ нису реализована ни у 2020. години.			●
4.	Складишне евиденције су у 2020. години унапријеђене, извршена је надоградња постојећег програма, међутим књиговодствено евидентирање кретања материјала није поуздано.		●	
5.	Предузете су активности на унапређењу система материјалног књиговодства, извршена је надоградња постојећег система те осигурани услови за правилно евидентирање поврата материјала у складиште.	●		
7.	Комисија је за ревидиране поступке јавних набавки јасно дефинисала планирану вриједност набавке, и друге параметре битне за информисаност потенцијалних понуђача.	●		
8.	За набавке које су провођене у 2020. години Комисија је обезбиједила предуслове за реализацију и провођење закључених уговора.	●		
II	Препоруке из ранијих година			
9.	Систем интерних контрола који се односи на специфичности у години провођења избора је унапријеђен, пријем робе се врши комисијски уз сачињавање записника.	●		

РБ.	Оцјена реализације препоруке*	Реализована	Реализација у току	Нереализована
10.	У циљу јачања система интерних контрола над управљањем изборним материјалом, Комисија је именовала тимове за праћење и надзор над употребом папира са воденим жигом, међутим и даље су присутне значајне залихе папира са воденим жигом који се годинама кумулира у складишту.			
11.	Комисија није предузимала активности на сагледавању свих потенцијалних ризика, који могу утицати на систем провођења избора са аспекта јавних набавки.			
12.	Комисија је извршила само анализу набавке услуге штампања и паковања гласачких листића, док за остале поступке јавних набавки у којима се добављачи понављају из године у годину анализе нису рађене. Уочено је да су се изабрани добављачи и у овој изборној години понављали.			
13.	Предузимане су радње којима се обезбјеђују услови за праћење одредби закљученог уговора, међутим у појединим случајевима и даље се фактурисање извршене услуге не врши по свим аспектима у складу са достављеном понудом, што отежава могућност поузданог праћења закључених уговора.			

С обзиром на то да Комисија у 2020. години није одобравала коришћење неплаћеног одсуства, односно није доносила рјешења о неплаћеном одсуству, оцјену реализације препоруке којом је Комисији препоручено да се приликом доношења рјешења води рачуна да се функционисање институције не доводи у питање и да се осигурају неопходни докази у складу са важећим прописима, није могуће оцијенити.

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Комисија је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Изборним законом БиХ² дефинисано је да се Комисија састоји од седам чланова које именује Представнички дом Парламентарне скупштине БиХ на период од седам година. Административно-техничке и стручне послове за Комисију обавља Секретаријат којег оснива Комисија. Организациона структура Секретаријата успостављена је Правилником

² Службени гласник БиХ, бр: 23/01, 7/02, 9/02, 4/04, 20/04, 25/05, 52/95, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 7/14 и 31/16

о унутрашњој организацији Секретаријата на који је Савјет министара БиХ дао сагласност 2014. године, а који је мијењан и допуњаван у 2015. години. Правилником о унутрашњој организацији Секретаријата Комисије уређен је начин рада и руковођења, те опис радних мјеста државних службеника и запосленика. Секретаријатом руководи генерални секретар са статусом руководећег државног службеника – секретара. Рад у Секретаријату је организован успостављањем пет основних организационих јединица. Систематизована су радна мјеста за 74 извршилаца, а наведени број не укључује чланове Комисије које именује Парламентарна скупштина БиХ.

С обзиром на то да је мандатни период за пет чланова Комисије истекао раније, за два члана у септембру 2018. године, за три у новембру 2019. године, Парламентарна скупштина БиХ је четири члана Комисије именovala у марту³ 2020. године, док је једног члана Комисије именovala у мају⁴ 2020. године. Одлукама о избору и ступању на дужност и престанку дужности члановима Комисије извршено је именовање чланова Комисије и престанак дужности члановима због истека мандата. У складу са Изборним законом, чланови Комисије су именовани на седам година.

Систем финансијског управљања и контроле је у јануару 2020. године имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁵, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. Комисија је, на сједници одржаној 21.1.2020. године, донијела Одлуку о усвајању мапа пословних процеса и утврђивању регистра ризика и плана контрола ризика. Утврђени су циљеви, извршена је процјена ризика испуњавања циљева са аспекта процјене утицаја ризика, као и са аспекта вјероватноће настанка ризика. Сачињен је попис и извршено мапирање пословних процеса, утврђен и процијењен ризик те израђен регистар ризика. У јуну и септембру 2020. године је извршена допуна регистра пословних процеса и регистра ризика. Комисија је попунила образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2020. годину и благовремено доставила Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ.

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ⁶ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁷, интерну ревизију у Комисији обавља Јединица интерне ревизије Парламентарне скупштине БиХ. Годишњим планом рада интерне ревизије за 2020. годину, као и Стратешким планом интерне ревизије за период 2020-2022. година, Јединица интерне ревизије Комисије дефинисала је обављање накнадне ревизије по Извјештају о интерном ревизорском прегледу система планирања и извршења буџета који је сачињен по плану за 2019. годину. У складу са планом, Извјештај о обављеној накнадној ревизији Комисији је достављен у новембру. Анализирајући сачињени извјештај може се констатовати да је интерна ревизија оцијенила да су реализоване три од укупно четири дате препоруке. Тачније, као нереализована оцијењена је препорука којом је истакнута потреба унапређења интерне апликације – казне Комисије, у циљу обезбјеђења потпуних и тачних података о оствареним приходима, а што би представљало основ за компарацију са подацима у Главној књизи трезора.

³ Службени гласник БиХ, број 18/20

⁴ Службени гласник БиХ, број 29/20

⁵ Службени гласник БиХ, бр: 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

⁶ Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

⁷ Службени гласник БиХ, број 59/19

3.1 Функционисање система интерних контрола

Поступцима ревизије уочили смо слабости у функционисању интерних контрола у Комисији које се односе на: признавање мањка основних средстава, књиговодствено евидентирање и стварање предуслова за реализацију закључених уговора.

Комисија је током године два пута, у марту и мају 2020. године, извршила расхоровање сталних средстава (преносивих рачунара и таблета) укупне набавне вриједности 12.282 КМ, а садашње вриједности 1.628 КМ, а по основу мањка који је утврђен у току раздужења, код примопредаје дужности чланова Комисије. Као разлог мањка наводи се да је Комисија усмено обавијештена да су предметна средства раније изгубљена, без да је сачињена службена забиљешка о насталом догађају. Комисија није проводила процедуре утврђивања под којим околностима је наведени мањак настао и који су разлози истога, већ је на основу дате изјаве корисника средстава да су ова средства изгубљена, кориснике теретила само за садашњу вриједност сталних средстава. Наплата 1.628 КМ извршена је обуставом плате од одговорних лица, који су за то претходно дали сагласност.

ПРЕПОРУКА 1

Потребно је дефинисати начин поступања запослених у случајевима губитка или отуђења сталних средстава Комисије те обезбиједити да се благовремено предузму све потребне радње како на утврђивању одговорности, тако и на евидентирању пословних промјена које настану по овим околностима.

Такође, уочено је да се књиговодствено евидентирање набавке материјала за провођење избора не врши благовремено и поуздано. Комисија врши набавку услуга штампања и паковања гласачких листића, али изабрани добављач за ове потребе врши набавку материјала (папира са воденим жигом, кутија, коверата....), који се у складу са Терминским планом дистрибуције доставља на изборна мјеста, док се неутрошени материјал враћа у централно складиште Комисије. Поврат материјала се приликом уласка у складиште евидентира у складишну евиденцију. С обзиром на то да се набавка гласачких листића и осталог материјала за провођење изборног процеса књиговодствено из Главне књиге одмах искњижава, наведено не осигурава поуздане књиговодствене евиденције и на крају године захтијева провођење књиговодственог усклађивања.

ПРЕПОРУКА 2

С обзиром на то да се ради о специфичној набавци средстава потребних за провођење изборног процеса и да се набавка папира са воденим жигом намјенски проводи за потребе Комисије, потребно је обезбиједити поуздано евидентирање кретања ових средстава.

Увидом у достављену фактуру за услуге штампања и паковања гласачких листића за Локалне изборе 2020. године, уочена су мање значајна одступања између фактурисаних и уговорених количина по одређеним ставкама. Према изјавама одговорних особа, разлог за то је значајно повећање пријављеног броја гласача путем поште у односу на прошле изборе, као и гласање лица у изолацији, који су због епидемиолошких мјера ту обавезу обављали у својим домовима. Укупна вриједност оквирног споразума није прекорачена. Међутим, јединица мјере за робу која се испоручивала по овом уговору у свим пратећим документима није изражена исто. Тако је, на примјер, на испостављеној фактури за набавку папира са воденим жигом јединица мјере комад, а на осталим документима арак, за набавку кутија за паковање јединица мјере на фактури је комад, а у спецификацији

јединица мјере је кутија. Такође, процесом ревизије уочено је да фактурисање дијела трошкова извршених услуга за штампања изборног материјала није презентовано у складу са одредбама закљученог уговора. Фактурисање услуга је извршено збирно за све услуге, без исказивања појединачних вриједности како је то дефинисано закљученим уговором. Поред тога, процесом ревизије уочено је да Комисија није у потпуности обезбиједила поуздан систем провјере рачунске исправности приспјелих понуда. У поступку набавке услуга штампања и паковања изборног материјала за Локалне изборе 2020. године, уочено је да је, по захтјеву Комисије, извршена, уз добијену сагласност понуђача, исправка рачунске грешке која реално није ни постојала. Тачније, Комисија није са дужном пажњом приступила рачунској провјери јединичних цијена, што је утицало на погрешно исказивање укупне вриједности понуде. Наведено је довело до немогућности поузданог праћења реализације уговора, по појединачним ставкама.

ПРЕПОРУКА 3

Комисија је дужна да обезбиједи да се поуздано могу пратити одредбе закључених уговора, посебно у дијелу финансијске реализације.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину⁸, Комисији су одобрена средства у укупном износу од 7.256.000 КМ. Значајно повећање одобрених средстава у вриједности од 4.183.000 КМ у односу на претходну годину је због провођења локалних избора. У циљу систематичнијег праћења утрошка средстава по носиоцу трошка, отворени су субаналитички кодови (општа потрошња и Локални избори 2020.). Од укупно одобрених средстава за општу потрошњу планирана су средства у вриједности од 3.029.000 КМ, а за Локалне изборе 2020. средства у износу 4.227.000 КМ.

Поред средстава одобрених Законом о буџету за 2020. годину, Комисија је располагала и са средствима одобреним на име вишегодишњег капиталног пројекта „Јединствени изборни информациони систем у БиХ“, која су као намјенска средства пренесена из претходне године (33.407КМ) и донираних средстава (81.363 КМ).

У коначници, Комисија је у 2020. години располагала са средствима у укупном износу од 7.370.769 КМ.

Укупно извршење буџета за 2020. годину износило је 6.790.994КМ.

Комисија се, у складу са процедурама о реструктурисању расхода буџетских корисника за 2020. годину, крајем децембра обратила захтјевом Министарству финансија и трезора БиХ за реструктурисање средстава наводећи да им значајна средства недостају на позицији издатака за телефонске и поштанске услуге, јер нису могли поуздано планирати потребна средства за слање међународних поштанских пошиљки са изборним материјалом за бираче који гласају путем поште из иностранства. Одлуком Министарства финансија и трезора одобрена је измјена структуре расхода унутар одобреног буџета у укупном износу од 469.000 КМ. Повећана су расположива средства на економским категоријама издатака за телефонске и поштанске услуге (294.000 КМ), уговорене и друге посебне услуге (123.000 КМ), издаци за енергију и друге комуналне услуге (23.000 КМ),

⁸ Службени гласник БиХ, број 46/20

унајмљивање имовине и опреме (22.000 KM) и текуће одржавање (7.000 KM), а умањена су расположива средства на позицији набавка материјала (386.000 KM), путни трошкови (73.000 KM) и услуге превоза и горива (10.000 KM).

С обзиром на то да се институција прва два квартала финансира у складу са одлукама о привременом финансирању те да до половине године нису била расположива средства за Локалне изборе 2020. године, наведено се рефлектовало на планиране активности у вези провођења локалних избора. Поједине активности, које су захтјевом за буџет првобитно биле планиране почетком године су пролонгиране и њихова реализација је кренула са закашњењем (запошљавање на одређено вријеме, поступци набавки и сл.).

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Комисија је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2020. годину и доставила га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје може се констатовати да је Комисија, поштујући Правилник о финансијском извјештавању, сачинила забиљешку билансних позиција уз биланс стања, као и детаљно образложење извршења буџета по свим буџетским позицијама и по програмима посебне намјене. Анализа извршења буџета је извршена и образложена по пројектним кодовима, општа потрошња и програми посебних намјена.

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама, у периоду од 1.1. до 31.12.2020. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 6.790.994 KM,

Значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате и накнаде из плата (2.444.698 KM), уговорене услуге (1.163.012 KM), издатке за телефонске и поштанске услуге (1.080.212 KM) те набавку материјала (1.046.443 KM).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1 Вишегодишња капитална улагања

Комисија је у 2020. години располагала са 33.400 KM на име вишегодишњег капиталног пројекта - Јединствени изборни информациони систем БиХ (ЈИИС). За реализацију овог пројекта одобрена су средства у укупној вриједности од 3.255.147 KM који је одобрен за период 2010-2012. године. И после десет година од одобравања средстава за реализацију овог пројекта, исти није окончан. Крајем 2019. године закључен је уговор за израду софтвера за вођење изборне администрације у износу од 19.773 KM чији је рок реализације од шест мјесеци анексом продужен до 19.7.2020. године.

И после десет година од одобравања средстава за реализацију пројекта Јединствени изборни информациони систем БиХ, исти није окончан.

Почетком 2020. године закључен је уговор за надоградњу софтвера за вођење Централног бирачког списка у вриједности од 12.987 KM, чији је рок реализације од три мјесеца анексима продужен до 21.7.2020. године.

Тестирања израђеног софтвера обављена у другој половини 2020. године су за резултат имала уочавање недостатака у функционисању израђеног софтвера и пролонгирање рока за имплементацију. На то су у одређеној мјери утицале отежавајуће околности изазване епидемијом коронавируса, због чега су и потписивани анекси уговора, као и чињеница да су у току биле припреме за одржавање Локалних избора 2020. године. Процесом ревизије констатовано је да је добављач, за израде оба софтвера, више пута тражио продужење рока за реализацију уговора, а Комисија је одгађала тестни период софтвера и продужавала рок за имплементацију. У јануару 2021. године, Комисија је обавијестила добављача и дала му додатни рок до 1.2.2021. године за испуњење обавезе и дораду софтвера, наводећи да ће, уколико ни у накнадно остављеном року не испуни своју обавезу, раскинути уговор простом изјавом, а у складу са одредбом Закона о облигационим односима. С обзиром на то да добављач у задатом року није испунио обавезу из потписаног уговора, Комисија је раскинула предметни уговор.

Имајући у виду чињеницу да добављач није испунио уговорене обавезе у уговореном року чак ни након низа продужења рокова за имплементацију, као и чињеницу да су уговором дефинисана поступања у случају пропуста и неиспуњавања обавеза, нејасно је зашто Комисија ни у једном тренутку није покушала активирати уговорене пенале, него се одлучила на раскид уговора. При томе Комисија као једини разлог наводи да добављач у разумно датом року није испунио обавезе, али не оспорава да исте добављач може испунити и не узима у обзир вријеме и ангажман који су у ове активности уложени у протеклих 18 мјесеци. Раскид уговора, и поред евидентираних прекорачења дефинисаних рокова од стране добављача, је додатно усложнио ситуацију у погледу окончања пројекта. Реализације средстава по овом пројекту у посљедње двије године није било, а неутрошена средства (33.400 КМ) су пренесена у 2021. годину.

ПРЕПОРУКА 4

Потребно је да Комисија приликом реализације уговора размотри и друге уговорене механизме заштите у случајевима пропуста и неиспуњавања обавеза добављача сагледавајући при томе и ризике које са собом носи једнострани раскид уговора.

5.2 Преглед прихода и примитака

Укупно остварени приходи и примици по економским категоријама у периоду од 1.1. до 31.12.2020. године, исказани су у износу од 286.762 КМ, што је за 335.238 КМ мање у односу на приходе и примитке планиране буџетом за 2020. годину. Од укупно остварених прихода 173.012 КМ су приходи од новчаних казни, 81.363 КМ приходи из текућих трансфера и донација, а 32.386 КМ су приходи од властите дјелатности. У складу са законским одредбама Комисија остварује приходе по изреченим новчаним казнама, уплатама такси за учешће на изборима и накнаде од СМС услуге.

Комисија је планирала остварење прихода у вриједности од 443.000 КМ на име уплате такси за учешће на изборима. Одлуком о висини таксе за овјеру за учешће на Локалним изборима 2020. године, одређене су висине накнаде за политичке странке и независне кандидате. С обзиром на то да у 2020. години нису биле окончане све активности по основу поврата уплаћених такси за овјеру пријаве за учешће на Локалним изборима 2020. приход по овом основу није евидентиран у овој буџетској години. Тачније, у складу са Изборним законом БиХ, политички субјекти, за учешће на изборима, уплаћују таксу, која им се при освајању мандата враћа. Систем евидентирања уплата је успостављен на начин

да се уплата средстава евидентира на намјенском подрачуну Комисије, на конту одгођених прихода. Уплаћена средства се враћају само политичким субјектима који по проведеним изборима освоје мандат, док се преостала средства пребацују на главни рачун Јединственог рачуна трезора и као приход се евидентирају у Главној књизи Комисије. По овом основу Комисији су уплаћена средства у укупном износу од 888.900 КМ. Одлуку о поврату уплаћеног новчаног износа за таксе за овјеру⁹, Комисија је донијела у фебруару 2021. године. Одлуком је одобрен поврат средстава у укупном износу од 203.400 КМ, док ће се преостали износ уплаћених такси оприходовати, а у Главној књизи Комисије биће евидентиран у 2021. години.

У складу са Изборним законом БиХ и Законом о финансирању политичких странака, Комисија је у 2020. години евидентирала приходе на основу изречених новчаних казни у укупном износу од 173.012 КМ. Наведени приходи су остварени на основу уплата средстава по изреченим казнама у текућој години, али и по основу изречених казни ранијих година. С обзиром на то да се потраживања по основу новчаних казни не евидентирају у Главној књизи трезора, Комисија је у циљу праћења наплате прихода успоставила систем и то на начин да је сачињена интерна апликација - казне Комисије - у коју се евидентирају изречене казне. Наведена апликација није у пуној мјери ефикасна, јер не осигурава генерисање података по више основа, што отежава рад и праћење наплате прихода. Претходне године је констатовано да је покренута процедура надоградње постојеће апликације, али иста до данас није окончана. Интерним актом дефинисани су поступци и процедуре евидентирања, праћења и контроле наплате прихода.

Надаље, Комисија је у 2020. години планирала 9.000 КМ прихода од продаје основних средстава – моторног возила. Активности на реализацији продаје возила нису провођене у текућој години, тако да планирани приход није остварен. Међутим, проведен је поступак продаје безвриједне регистратурне грађе која се налазила у складишту Комисије. Поведеној лицитацији остварен је приход од 32.387 КМ.

5.3 Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2020. године исказана су укупна средства у износу од 6.851.641 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 9.385.600 КМ. Значајне ставке биланса стања односе се на неотписану вриједност сталних средстава (6.848.580 КМ), обавезе према добављачима (2.016.943 КМ), залихе материјала (373.856 КМ), обавезе према запосленима (266.435 КМ) и краткорочна разграничења (140.163 КМ).

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.3.1 Попис средстава и обавеза

Комисија је извршила попис материјалних и нематеријалних сталних средстава, ситног инвентара, материјала у складишту, те потраживања и обавеза на 31.12.2020. године. Именоване комисије су сачиниле појединачне извјештаје о извршеном попису на основу којих је сачињен Елаборат о извршеном попису средстава, потраживања и обавеза на дан 31.12.2020. године који је усвојило руководство Комисије. У Елаборату је констатовано да

⁹ Акт Комисије број: 06-1-07-3-735/18 од 11.12.2018. године

је стварно стање средстава и обавеза у коначници усклађено са књиговодственим стањем. Пописом сталних средстава није утврђен мањак нити вишак сталних средстава. Обрачун амортизације извршен је појединачно по сваком сталном средству.

Попис материјала у складишту: Комисија за попис материјала у складишту је констатовала да је извршила попис материјала у складишту на основу складишне евиденције, попутних складишних докумената (отпремница, излаза, издатница, повратница, спецификација добављача), увидом у складишни материјал и натуралним пописом. Стање материјала у складишту, на дан пописа, у ванбилансној евиденцији и апликацији складишне евиденције износило је 373.856 КМ и евидентирано је по набавној вриједности. Комисија је утврдила да не постоји разлика између стварног стања и стања евидентираних у програму складишних евиденција. Према презентованим подацима у извјештају пописне комисије стање папира са воденим жигом формата А1, А2, А2+ и А3 у укупној количини арака, по годинама набавке је сљедеће: 2004. и 2006. година - 400.000 арака, 2008. година - 33.393 арака, 2010. година - 217.750 арака, 2012. година - 125.169 арака, 2014. година - 563.692 арака, 2016. година - 96.966 арака и 2018. година - 193.887 арака и 2020. година - 153.675 арака.

У току 2020. године у софтверу за материјално књиговодство евидентирано је повећање папира са воденим жигом А2+ (94.944 арака) и А1 (58.731 арака), укупне вриједности 22.973 КМ, а на основу поврата неутрошеног материјала набављеног за потребе Локалних избора 2020. године. Према презентованим информацијама може се констатовати да је Комисија током године унаприједила систем складишних евиденција те обезбиједила да се на адекватан начин евидентира кретање материјала у складишту. Такође, уведена је обавеза да се пријем материјала у складиште врши комисијски, о чему се сачињава записник.

Међутим, Комисија није предузимала активности које би резултирале смањењем количина папира са воденим жигом за штампање гласачких листића, које се кумулирају кроз године у складишту, а за који запослени у Комисији тврде да је неупотребљив, јер је изгубио на квалитету.

ПРЕПОРУКА 5

Потребно је да Комисија предузме активности на смањењу кумулираних залиха папира у складишту, прије свега због опште чињенице да кроз године папир губи на квалитету.

Поступцима ревизије утврђена су сљедећа одступања и неусклађености у проведеном попису средстава:

Комисија за попис материјала у складишту извршила је попис материјала у Централном складишту Комисије, количински и вриједносно, и утврдила да вриједност материјала у складишту на дан 31.12.2020. године износи 373.856 КМ те констатовала да не постоји разлика између књиговодственог и стварног стања. Међутим, процесом ревизије уочено је да се стање по попису није слагало са подацима у Главној књизи. Одлуком о усклађивању књиговодственог и стварног стања на дан 31.12.2020. године¹⁰, којом је регулисан начин књижења и ликвидације утврђених вишкова,

Стања материјала у помоћним складишним евиденцијама и у Главној књизи на 31.12.2020. године нису усаглашена због непоузданог и неблагоприятног евидентирања пословних промјена.

¹⁰ Број: 07-01-16-5-228-11/20 од 17.2.2021. године

односно мањкова, директног отписа и отписа исправком вриједности појединих ствари, потраживања и обавеза, начин расходовања дотрајалих и неупотребљивих ствари и друга питања у вези пописа средстава, потраживања и обавеза дефинисано да се набавна вриједност материјала у складишту, у износу од 373.856 КМ, евидентира у Главну књигу на терет конта залихе складишног материјала, а у корист исправке вриједности складишног материјала. Поступајући по наведеној Одлуци у Главној књизи је на 31.12.2020. године евидентирано повећање стања материјала у складишту у укупној вриједности од 62.432 КМ. Разлог одступања стања средстава у Главној књизи и помоћним књигама је непоуздано и неблаговремено евидентирање пословних промјена (детаљније у тачки 3.1.). Констатујемо да комисија за попис материјала у складишту, у моменту пописа, није евидентирала вишак средстава по попису у односу на стање исказано у књиговодственој евиденцији – Главној књизи трезора, јер је усаглашавање стварног стања извршено само са складишном евиденцијом.

ПРЕПОРУКА 6

Комисија је дужна да у пословним књигама благовремено и поуздано врши евидентирање како стања средстава тако и кретања средстава те да у извјештајима о попису констатује чињенично стање.

6. ЗАПОШЉАВАЊЕ И СТАТУС АНГАЖОВАНИХ ОСОБА

Законом о буџету институција БиХ, Комисији су одобрена средства за 103 лица која ће обављати послове у 2020. години. Од тога, средства су одобрена за 71 лице запослено на неодређено вријеме и за запошљавање 32 лица на одређено вријеме, до седам мјесеци, а за потребе провођења Локалних избора 2020. Динамиком запошљавања предвиђен је пријем на одређено вријеме 31 лица у мају и једног лица у јуну. Обзиром да је Закон о буџету ступио на снагу почетком августа, планирана динамика запошљавања се није могла испоштовати, па је пријем запослених на одређено вријеме извршен у августу и трајао је до краја године. Тачније, Комисија је на 1.1.2020. године запошљавала 68 лица на неодређено вријеме и једно лице је рјешењем Комисије користило одобрено неплаћено одсуство од годину дана, док је на 31.12.2020. године у Комисији било запослено 97 лица, од чега су 32 лица ангажована на одређено вријеме.

Анализирајући динамику кретања запослених у Комисији, може се констатовати да је у текућој години, ступањем на снагу одлука о избору и ступању на дужност и престанку дужности члановима Комисије, извршено именовање пет чланова Комисије. Државни службеник који је користио право на неплаћено одсуство до годину дана, по истеку периода, се у новембру вратио у Комисију. Пријема запослених на неодређено вријеме у 2020. години није било. За два запослена радни однос у Комисији је престао, стицањем услова за пензионисање, односно по основу поднесеног захтјева за споразумни престанак радног односа. Путем интерног огласа један државни службеник је са позиције стручног сарадника за нормативно правне послове постављен на вишу позицију, шеф Одсјека за правне послове.

Од укупног броја лица ангажованих путем уговора о раду на одређено вријеме, два лица су ангажована као замјена за запослене на породичком одсуству, док су остала лица ангажована за реализацију програма посебних намјена – Локални избори 2020.

Поред ангажмана лица на одређено, Законом о буџету значајна средства су одобрена (563.200 КМ) за ангажман спољних сарадника путем уговора о дјелу. Издаци по основу

уговора о дјелу у 2020. години су исказани у нето износу од 548.117 КМ, од чега је 540.880 КМ исплаћено за ангажовање 515 спољних сарадника ангажованих за провођење активности везаних за Локалне изборе 2020.

Значајан број лица, 399, ангажован је за рад у Главном центру за бројање. Расписан је јавни позив за подношење пријава за ангажовање 466 лица за рад у Главном центру за бројање, којим су дефинисане групе послова који ће се обављати, као и период обављања посла. Међутим, заинтересованост кандидата за наведени јавни позив није била толико изражена те је извршен пријем свих пријављених који су испуњавали опште и посебне услове који су тражени Јавним позивом. Правилником о начину и трајању ангажовања додатног особља за припрему и провођење Локалних избора 2020. године¹¹ дефинисано је ангажовање извршилаца путем уговора о дјелу за обављање послова архивирања, пријема, обраде и уноса података, административно техничким пословима, бројање гласачких листића и др. Комисија је интерним актима дефинисала начин ангажовања, право на висину накнаде за обављени посао те начин верификације обављеног посла. Одлуком о висини накнаде за лица ангажована у организационим јединицама Главног центра за бројање утврђена је висина накнаде, по часу рада, а према врсти и сложености посла. Накнада по сату је била у распону од 3,30 КМ до 6 КМ. За рад у Главном центру за бројање путем уговора о дјелу ангажовано је и 11 лица стално запослених у Комисији и то за обављање послова руковођења, контроле и координације послова, обављања послова директора и замјенике директора Главног центра за бројање, главног контролора, замјеника главног контролора, контролора за обраду, унос и потврду резултата гласања и контролора за транспорт, руковање и складиштење гласачких листића и другог изборног материјала. За њихов рад исплаћена је накнада у укупном износу од 37.758 КМ.

Остала лица су ангажована за обављање послова уноса и обраде података, контрола уноса и обраде података, регистрација бирача изван БиХ, архивирање обрађених пријава изван БиХ, сортирање захтјева изван БиХ, обављање помоћних послова у складишту, административно-техничких послова те обављање најсложенијих послова из правне области - закони, измјене закона, жалбе, апелације.

Комисија је за период 1.1-30.6.2020. године извршила оцјењивање државних службеника и извјештаје о оцјењивању прослиједила Агенцији за државну службу БиХ. До момента обављања завршне ревизије започете активности на оцјењивању запослених за 2020. годину и оцјењивању државних службеника за другу половину године нису окончане. Такође, Комисија закључно са 31.12.2020. године није поступала по одредбама Методологије за распоређивање запосленог унутар платног разреда.

¹¹ Акт Комисије број: 05-1-02-3-403-2/20 од 6.5.2020. године

7. JAVNE NABAVKE

Комисија је, за вријеме одлука о привременом финансирању, донијела Привремени план јавних набавки за 2020. годину. По усвајању Закона о буџету донесен је План јавних набавки, који је до краја године четири пута мијењан и допуњаван. За сваки поступак јавне набавке, одлуком предсједника Комисије, формирана је комисија која проводи поступке јавних набавки. Преглед реализације закључених уговора/оквирних споразума објављен је на веб страници Комисије.

Увидом у Извјештај о укупном броју проведених поступака и укупној вриједности додијељених уговора по врсти поступака и предмету набавке може се констатовати да је Комисија провела 259 поступака јавних набавки, од чега је 231 директан поступак набавке, 10 отворених, 10 конкурентски и 8 преговарачких без објаве обавјештења. По проведеним поступцима укупна вриједност закључених уговора износи 2.790.595 КМ без ПДВ-а. Вриједносно значајнија средства планирана су за набавку роба и услуга за потребе провођења Локалних избора 2020. године и то за: штампање и паковање гласачких листића (1.300.000 КМ), поштанску доставу изборног материјала (900.000 КМ), штампање и паковање изборног материјала (248.000 КМ), набавку амбалажног материјала (140.000 КМ) те набавку услуга транспорта (110.000 КМ).

На основу прегледаног узорка закључених уговора везаних за набавку услуга штампања и паковања гласачких листића (805.529 КМ), поштанску доставу изборног материјала (1.011.437 КМ), штампање и паковање изборног материјала (166.304 КМ), набавку амбалажног материјала (133.399 КМ), одржавање инфо-система и развој нових апликација компјутерске услуге (162.117 КМ), набавку рачунарске и електронске опреме (168.673 КМ) те набавку услуга транспорта (102.842 КМ), уочени су одређени недостаци и слабости у проведеним поступцима јавних набавки.

Наводимо општа запажања и слабости уочене током ревизије процеса јавних набавки:

Приликом провођења поступка набавке услуга техничке подршке провођења локалних избора кроз јединствени изборни информациони систем у елементима образовне и професионалне квалификације за софтвер инжењере и специјалисте за базе података нису тражени сертификати, а што може представљати одређени ризик да понуђач неће моћи ефикасно извршити предметне услуге.

Проведеним процесом ревизије можемо констатовати да се и у 2020. години за већи број поступака набавки понављају исти добављачи те да је за значајан број проведених поступака набавки избор најповољнијег добављача вршен на основу једне запримљена понуде, јер заинтересованост понуђача није присутна.

Такође, уочено је да у појединим поступцима набавке вриједност закључених уговора премашује процијењену вриједност набавке (набавка софтверских и хардверских услуга, закуп рачунара, услуге оглашавање на српском језику, набавка уређаја за евидентирање радног времена), као и да су за набавку услуга поштанске доставе изборног материјала, која је проведена на основу преговарачког поступка без објаве обавјештења, два пута уговоране додатне услуге. У поступку набавке услуга транспорта изборног материјала, чија планирана вриједност је 110.000 КМ, а која се директно веже за провођење изборног процеса, Комисија није тражила гаранцију за озбиљност понуде. С обзиром на то да је датум избора дефинисан и да се предметна набавка директно веже за овај процес пожељно је обезбиједити све видове гаранција како се процес не би доводио у питање.

С обзиром на то да се у изборним годинама у процесу набавки уочавају слични недостаци који се понављају, у циљу отклањања уочених недостатака, Комисија је сачинила анализу набавки. Међутим, увидом у достављену анализу можемо закључити да је анализирана само набавку услуга штампања гласачких листића, али не и друге поступке набавке који се вежу за процес избора.

Као и претходних година, и ове године су уочени одређени ризици у поступцима набавки

Кашњење у провођењу поступака набавки може да има значајан утицај, директан или индиректан, на провођење изборног процеса.

које се проводе за потребе
провођења избора,
неблаговремено обезбијеђење
финансијских средстава, као и
сложена епидемиолошка
ситуација изазвана

коронавирусом, а који су значајно утицали на цијели процес провођења јавних набавки. Цијенећи околности у којима су провођени поступци набавке, ипак сматрамо да евентуално кашњење у провођењу поступака набавки може имати директан утицај на провођење изборног процеса.

ПРЕПОРУКА 7

Потребно је да Комисија изврши анализу постојећег стања тржишта за провођење поступака набавки роба и услуга за провођење изборног процеса те да детектује потенцијалне ризике и предузме све неопходне радње којима би се елиминисао директни ризик на поступке јавних набавки по изборни процес.

8. ОСТАЛО

8.1 Геоинформациони систем (ГИС)

Комисија већ трећу годину не успијева да обезбиједи преузимање електронских података о бирачким мјестима из Републике Српске. На основу закљученог уговора о набавци софтвера Геоинформациони систем (ГИС), Комисија је још 2018. године извршила преузимање ГИС софтвера са лиценцама набавне вриједности 323.505 КМ. Електронски подаци о бирачким мјестима у Федерацији Босне и Херцеговине и Брчко дистрикту су преузети и могу да се користе у софтверу. С обзиром на то да подаци из Републике Српске нису преузети, ГИС и даље није функционалан. Гарантни период од дванаест мјесеци, који је дефинисан уговором, а који је подразумијевао осигурање сталне подршке и бесплатно отклањање грешака у оквиру имплементираних функционалности је истекао, а Комисија софтвер није ни почела користити.

Геоинформациони систем, који је набављен 2017. године, а имплементиран 2018. године, и даље није функционалан. Комисија није обезбиједила потребне податке из Републике Српске, који су неопходни за стављање у функцију овог система.

У 2020. години Комисија се обратила дописом Републичкој управи за геодетске и имовинско правне послове Републике Српске, али других значајнијих активности до данас није било. Претходних година је Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове Републике

Српске обавијестила Комисију да уступање просторних података за полигоне општина и ортофото Републике Српске није могуће уступити без накнаде, јер не постоји законски

основ да се Комисија ослободи обавезе плаћања накнаде за податке које издаје ова институција. Наведено указује да је Комисија набавку наведеног софтвера извршила без претходног анализирања свих аспеката који могу да утичу на набавку и стављање у употребу предметног софтвера.

ПРЕПОРУКА 8

Комисија треба да предузме потребне активности по питању окончања успоставе геопорталног система за чију набавку су издвојена значајна новчана средства.

8.2 Судски спорови

Према подацима које је презентовала Комисија, у 2020. години вођено је пет судских спорова, с тим да је у фебруару 2021. године један поступак окончан пресудом на основу одрицања. У два поступка предмет спора је захтјев чланова Комисије, којима је одлуком Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ престала функција чланова Комисије због истека мандата, за исплату отпремнине због одласка у пензију. Вриједност ова два спора је око 57.000 КМ. Поред тога, у току је судски спор у поступку набавке услуга штампања и паковања гласачких листића за Локалне изборе 2020. године и пријевремене изборе који је покренут пред Судом БиХ, а против закључка Канцеларије за разматрање жалби о одбацивању жалбе. У фебруару 2021. године Комисија је запримила Пресуду Суда БиХ¹² по овом предмету, којом се тужба уважава, оспорени закључак број: ЈН2-01-07-Л1903-10/20 од 12.08.2020. године поништава и предмет враћа туженом (Канцеларија за разматрање жалби) на поновно одлучивање.

¹² Број: СИ 3 У 036735 20У од 23.02.2021. године

9. КОМЕНТАРИ

Комисија је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину. Коментари који су дати на уочене техничке грешке, а који се односе на број запослених наведен у тачки 3. (Систем интерних контрола) и предмет услуга које врши изабрани добављач наведен у тачки 3.1. (Функционисање система интерних контрола) су прихваћени и текст је у том дијелу измијењен. У осталим датим коментарима Комисија је презентовала информације о планираним активностима које ће предузети у будућем периоду, тако да текст овог Извјештаја, изузимајући поменуте корекције техничке природе, није мијењан у односу на Нацрт извјештаја о обављеној финансијској ревизији за 2020. годину.

Вођа тима за финансијску ревизију

Наташа Павловић, виши ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Неџад Хајтић, виши ревизор, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Славиша Вуковић, виши ревизор за ИТ, с.р.

Ивона Беус, ревизор, с.р.

Невена Кењић, ревизор, с.р.

Лутвија Шрндић, ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2020. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2020. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2020. годину

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађива- ња буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Проценат 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	6,981,000	0	6,981,000	6,498,574	93
Бруто плате и накнаде	2,507,000		2,507,000	2,444,698	98
Накнаде трошкова запослених	371,000		371,000	321,810	87
Путни трошкови	100,000	-73,000	27,000	16,973	63
Издаци телефонских и пошт.услуга	850,000	294,000	1,144,000	1,080,212	94
Издаци за енергију и ком.услуге	77,000	23,000	100,000	85,121	85
Набавка материјала	1,524,000	-386,000	1,138,000	1,046,443	92
Издаци за услуге превоза и горива	144,000	-10,000	134,000	122,442	91
Унајмљивање имовине и опреме	171,000	22,000	193,000	182,000	94
Издаци за текуће одржавање	29,000	7,000	36,000	30,724	85
Издаци за осигурање	6,000		6,000	5,070	84
Уговорене и друге посебне услуге	1,202,000	123,000	1,325,000	1,163,082	88
2. Капитални издаци	275,000	0	275,000	228,127	83
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	245,000		245,000	201,036	82
Набавка осталих сталних средстава	16,000		16,000	13,613	85
Реконструкција и инвестиционо одрж.	14,000		14,000	13,478	96
3. Текући грантови	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Буџет-непосредна потрошња (1+2+3)	7,256,000	0	7,256,000	6,726,701	93
5. Вишегодишња капитална улагања	0	33,407	33,407	0	0
Јединствен изборни информациони систем БиХ		33,407	33,407	0	0
6. Новчане донације	0	81,363	81,363	64,293	79
Донација Вијећа Европе 2020		81,363	81,363	64,293	79
7. Програми посебне наміјене	0	0	0	0	
			0		
8. Укупно (4+5+6+7)	7,256,000	114,769	7,370,769	6,790,994	92

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило дана 25.02.2021. године.

Предсједник
Жељко Бакалар

Биланс стања на 31.12.2020. године

Централна изборна комисија Босне и Херцеговине

Опис	31.12.2020.	31.12.2019.	Проценат 2/3*100
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	3,059	5,043	61
Новчана средства			
Краткорочна потраживања	3,059	5,043	61
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	6,848,582	6,995,213	98
Стална средства	11,028,687	10,808,096	102
Исправка вриједности	4,180,105	3,812,883	110
Неотписана вриједност сталних средстава	6,848,582	6,995,213	98
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	6,851,641	7,000,257	98
3. Краткорочне обавезе и разграничења	2,537,019	302,474	839
Краткорочне текуће обавезе	2,128,506	96,886	2,197
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	266,435	205,588	130
Интерни финансијски односи	315		
Краткорочна разграничења	141,764		
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	6,848,582	6,995,213	98
Извори средстава	6,848,582	6,995,213	98
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			
УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	9,385,600	7,297,688	129

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника **неће бити уравнотежен** (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило дана 25.02.2021. године

Предсједник:
Жељко Бакалар

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Централне изборне комисије Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Комисија) дужно је да обезбиди да финансијски извјештаји за 2020. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине (Службени гласник БиХ, број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине (протокол Министарства финансија и трезора БиХ, број 01-08-02-1-1515-1/15, од 4.2.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2020. годину (Службени гласник БиХ број 46/20) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Комисије.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, _____

Предсједник

Жељко Бакалар